

Werkt voor provincies

Najaarsnota BIJ12 2024

1. Inleiding

Op 7 september 2023 stelde het IPO-bestuur het Jaarplan en de Begroting 2024 van BIJ12 vast. Ook de Meerjarenagenda 2021-2024 van BIJ12 is vastgesteld. Op 16 mei 2024 stelde het IPO-bestuur de Voorjaarsnota 2024 vast en daarmee een aantal wijzigingen op de Begroting 2024.

In deze Najaarsnota gaan we alleen in op ontwikkelingen die afwijken van de reguliere uitvoering en planning. Deze zijn inhoudelijk afgestemd met de ambtelijke contactpersonen bij de provincies. Binnen de reguliere uitvoering kunnen na opmaak van de Najaarsnota afwijkingen van de prognoses ontstaan die leiden tot onderuitputting of budgetoverschrijding, maar deze zijn bij schrijven nog specifiek niet te duiden.

Overzicht mutaties:

Onderwerp	Mutatie begroting 2024
Ombouw loket stikstof	€ 200.000
Actualisatie open-eind regeling	€ 14.926.000
Landelijke databank overstromingsrisico's	€ 100.000
Maatregelen ATOS / Eviden	€ 487.000
Informatieproducten Externe Veiligheid	€ 400.000
Kantoorautomatisering	€ 200.000
Totaal	€ 16.313.000

2. Expertiseteam Stikstof & Natura 2000

De bezetting op het **Loket BIJ12** wordt omgebouwd van ingehuurde medewerkers naar medewerkers met een dienstverband. Belangrijkste argumenten zijn: 1) het boeien en binden van medewerkers waardoor kennis en kunde duurzamer blijft behouden EN 2) kostenoverschrijding wordt verminderd of voorkomen (inhuur is duurder dan personeel in dienst). De ombouw vraagt tijd waardoor we verwachten dat we in 2024 afstevenen op een tekort. We vragen daarom 200k extra.

Momenteel voert vereniging IPO (met collega's van IPO-bureau en BIJ12) gesprekken met het ministerie LNVN over de "oprichting" van een **Landelijke Informatiepunt Wolf**, in aanvulling op het Landelijk Informatiepunt Stikstof & Natura 2000. Het Landelijk Informatiepunt Wolf kan, vergelijkbaar met het dossier Stikstof & Natura 2000, provincies en rijk ondersteunen bij de informatievoorziening aan provincies, andere overheden en heel Nederland. Gezien de fase waarin we in 2024 verkeren vangen we -met enig kunst- en vliegwerk- de benodigde capaciteit op binnen de bestaande formatie. Voor 2025 voorzien we noodzaak tot uitbreiding van de formatie.

BIJ12 is halverwege 2023 door LNV gevraagd te ondersteunen bij het onderwerp **piekbelasting** vanuit het Informatiepunt Stikstof en Natura 2000. Het was de verwachting, en is gebleken, dat de openstelling van de aanpak piekbelasting tot veel vragen aan het Informatiepunt leidt. BIJ12 ontvangt een bijdrage van het Rijk voor de kosten van 1 fte (schaal 10) op het Informatiepunt: een kwart voor 2023 en de rest voor heel 2024. Inmiddels is de inzet van BIJ12 met LNV geëvalueerd. De dienstverlening vanuit BIJ12 is in 2025 niet meer nodig en wordt beëindigd.

Het ministerie van LNVN heeft aangegeven graag toe te werken naar een structurele subsidieverlening voor de ondersteuning door BIJ12 bij het **landelijk Informatiepunt Stikstof** EN de **gebruikersregie AERIUS**. Inmiddels is het nieuwe kabinet geïnstalleerd en beëdigd. In het hoofdlijnenakkoord van het kabinet staat een bezuinigingsopgave. Wat dat betekent voor deze afspraak is nog niet duidelijk. Wel geeft LNVN aan later dit jaar daarover meer informatie te verwachten. Zodra de definitieve subsidiebeschikking is ontvangen zullen we eventuele wijziging

doorvoeren bij de P&C-cyclus van 2025. De subsidie heeft geen gevolgen voor de bijdragen van de provincies. De verantwoording over de besteding van deze middelen vindt rechtstreeks aan LVVN plaats en wordt ter informatie meegenomen in de P&C-cyclus van IPO.

Deze Najaarsnota bevat voor de unit Expertiseteam Stikstof en Natura 2000 verder geen nieuwe financiële aspecten.

3. Faunazaken

3.1 Juridische capaciteit bezwaar en beroep

De unit Faunazaken handelt in afstemming met provincies de bezwaar- en beroepschriften inzake tegemoetkomingsaanvragen faunaschade af. Vanwege achterstand betreffende de afhandeling van bezwaarschriften wordt er dit jaar extra capaciteit ingehuurd. Vooralsnog wordt deze betaald vanuit het personeelsbudget. Mocht blijken dat deze dekking onvoldoende is dan zal dit in de jaarrekening 2024 worden meegenomen.

3.2 Open-eind-regeling

De raming van de open-eind-regeling afhandelen faunaschades is in de Voorjaarsnota 2024 vastgesteld op ongeveer € 61,5 miljoen. De raming bestaat uit de vergoedingen die grondgebruikers krijgen op basis van het provinciale faunaschade beleid (tegemoetkomingen faunaschade, edelherten- en ganzenregeling en dassenovereenkomsten). Ook vallen de taxatiekosten, die worden gemaakt om de hoogte van de faunaschade vast te stellen, hieronder. De kosten zijn o.a. afhankelijk van het faunaschade beleid, het aantal aanvragen, het aantal schadeveroorzakende dieren, de hoogte van de schade en de gewasprijs.

Bij de decentralisatie van de natuurtaken van het Rijk naar provincies is de uitbetaling van de faunaschades door destijds het Faunafonds gedecentraliseerd. Verwachting was dat de open-eind-regelingen dichtgeschroefd konden worden. Een open-eind-regeling houdt in dat de daadwerkelijke kosten 1-op-1 worden doorbelast aan provincies hebben vervolgens besloten dat dit niet wenselijk en mogelijk was door de benodigde bescherming van de natuur en de directe schade hierdoor bij grondgebruikers.

De toegenomen kwaliteit van de gewassen, prijs en omvang van de schade zorgt voor een oplopende vergoeding. Een open-eind-regeling houdt in dat de daadwerkelijke kosten 1-op-1 worden doorbelast aan provincies dus de kosten zijn niet beïnvloedbaar en gebaseerd op de huidige beleidsregels.

De Voorjaarsnota 2024 is op basis van de tegemoetkomingen voor gewas en vee en de daarbij behorende taxatiekosten van 2023 opgesteld. Op basis van de meest recente gegevens is de prognose aangepast.

Voornaamste oorzaak van de aanpassing is een stijging van het aantal aanvragen voor een tegemoetkoming in de meeste provincies. Landelijk is de toename 19% meer aanvragen t.o.v. 2023. In Zeeland het aantal aanvragen met 51% toegenomen. Zeer waarschijnlijk gevolg van het wegvallen van de legeskosten. Naast het aantal aanvragen is de schade in voorjaarsgras toegenomen in een aantal provincies. De toename in Friesland en Groningen is te verklaren door het gaan verlenen van een tegemoetkoming in oktobergras, nieuw beleid. De grootste toename is in Noord-Holland waar het voorjaarsgras is toegenomen en er veel schade is aan groenteteelt (naar verwachting 7 miljoen in 2024). Voor Zuid-Holland is er tevens een toename in het aantal aanvragen in meerdere gewassen en is de invloed zichtbaar van vrijgestelde soorten (gelijk aan Noord-Holland).

Tabel 3: Prognose open-eind-regeling faunaschade 2024

Provincies	Tegemoet- komings schade	Taxatie	Ontvangen Leges	Leges retour	Ganzen- subsidies	Wolf	Edelherten regeling	Totaal
Groningen	1.856	134	-80	77	128	4	0	2.119
Fryslan	17.742	939	-392	92	89	197	0	18.667
Drenthe	812	197	-63	62	14	203	0	1.225
Overijssel	2.558	254	-166	132	0	45	0	2.823
Gelderland	5.151	745	-377	350	345	364	60	6.638
Utrecht	4.392	343	-211	207	90	35	0	4.855
Noord- Holland	22.307	769	-495	197	160	0	0	22.938
Zuid-Holland	10.362	749	-492	488	49	0	0	11.156
Zeeland	2.694	236	-18	18	55	22	0	3.006
Noord- Brabant	644	89	-46	6	9	14	0	716
Limburg	1.387	349	0	0	0	2	0	1.738
Flevoland	522	28	-17	16	0	3	0	552
Totaal	€ 70.427	4.832	-2.358	1.645	938	889	60	76.433

4. Gemeenschappelijke Beheerorganisatie (GBO)

Landelijke Databank Overstromingsinformatie (LDO)

De Landelijke Databank Overstromingsinformatie (LDO) is een informatievoorziening voor overstromingsinformatie voor water. Dit wordt getoond op kaarten. Het is een verantwoordelijkheid voor de provincies om overstromingsinformatie aan te leveren, zodat dit kan worden getoond op een landelijke kaart. Deze voorziening was verouderd en is 2023 opnieuw gebouwd. Hiermee zijn technische verbeteringen doorgevoerd, waardoor ook kwalitatieve betere kaarten gemaakt kunnen worden. In 2024 wordt gestart met het aanleveren van kaarten uit het LDO in het kader van de Europese Richtlijn Overstromingsrisico (ROR). Nu het LDO kwalitatief betere kaarten kan verwerken, is er vanuit de gebruikersorganisatie de wens gekomen om een kwaliteitsslag uit te voeren op de inhoud van de LDO, zodat er nog betere kaarten aan de ROR beschikbaar kunnen worden gesteld. Voor deze kwaliteitsslag is extra inzet nodig van Deltares, de kosten hiervoor zijn €50.000 euro. Ook worden er steeds gedetailleerdere kaarten opgeleverd en daar is extra opslagruimte voor nodig. De geschatte extra kosten daarvoor zijn dit jaar € 50.000. Er loopt een pilot om vast te stellen hoeveel opslagruimte in de toekomst structureel nodig gaat zijn. Voorgesteld wordt om aan de begroting van LDO € 100.000 extra toe te voegen. Dit extra budget zal worden gezocht in de begroting van GBO en worden verrekend bij de jaarrekening 2024.

Financiële situatie Atos/Eviden

Provincies maken gebruik van gezamenlijke informatieproducten die door BIJ12 worden beheerd. Van negen informatieproducten is het technisch beheer en de hosting ondergebracht bij Atos/Eviden.

In de eerste helft van 2024 werd bekend dat Atos/Eviden aanzienlijke financiële uitdagingen doormaakt met een grote schuldenlast en een operationeel verlies. Deze situatie heeft mogelijke gevolgen voor de continuïteit van Atos/Eviden en hiermee voor de continuïteit van de dienstverlening van BIJ12. Deze onzekerheid is een substantieel risico voor de toegankelijkheid voor de provincies van de 9 informatieproducten die BIJ12 via Atos/Eviden levert, zoals het Zwemwaterportaal. Daarmee is dit een risico voor de continuïteit van de dienstverlening door de provincies naar burgers en bedrijven.

Om te anticiperen op calamiteiten die kunnen ontstaan door de problemen bij Atos/Eviden heeft BIJ12 direct na bekendmaking van de financiële problemen bij Atos/Eviden enkele voorzorgsmaatregelen getroffen. Het IPO-bestuur heeft 16 mei 2024 besloten een aantal aanvullende voorzorgsmaatregelen te treffen en extra personele capaciteit aan te trekken door BIJ12 om naast de crisismaatregelen de reguliere dienstverlening door BIJ12 te borgen. Voor de langere termijn bereidt BIJ12 een Europese aanbesteding voor, voor ontwikkeling, hosting en beheer van haar informatieproducten. Hierbij staan thema's als cloudoplossing, leveranciersafhankelijkheid en de spreiding van risico's centraal.

Voor de financiering van de maatregelen is op 16 mei een kostenraming van de crisisaanpak gepresenteerd en geaccordeerd door het IPO-bestuur van in totaal € 1.260.000. Een deel van deze kosten, € 473.000, is gedekt in de VJN2024. Voor de overige kosten, € 787.000, is nog geen dekking gevonden.

De ramingen kennen een onzekerheidsmarge waar nog niet alle kosten duidelijk en bevestigd zijn. Vooralsnog verwacht BIJ12 binnen de opgegeven kosten te blijven.

BIJ12 zal voor € 300.000 dekking zoeken binnen de begroting. De overige kosten van € 487.000 worden aangevraagd bij deze Najaarsnota. De totale kosten van een nieuwe Europese aanbesteding zijn geen onderdeel van deze kosten en zullen op basis van de voorbereiding eind 2024 inzichtelijk worden gemaakt t.b.v. de begroting 2025.

Informatieproducten Externe Veiligheid

Bij het opstellen van de begroting 2024 zijn middelen voor de Informatieproducten Externe Veiligheid opgenomen. Binnen de raming voor deze producten is een omissie in de begroting 2024 gesloten, waarvoor via de Najaarsnota € 400.000 wordt aangevraagd. Het betreft hier de inzet die vanuit het IPO-bureau in den Haag wordt gecoördineerd voor dit onderdeel.

5. Interne organisatie

Kantoorautomatisering

In 2024 is er sprake van een toename van het aantal licenties voor kantoorautomatisering. Hiervoor is € 200.000 benodigd. In het kader van de meerjarenbegroting gaan wij dit najaar onderzoeken in hoeverre een wijziging van de licentiestructuur en het onderliggende contract dit zal leiden tot een structurele wijziging.